

הרב ראובן אלבו שליט"א
הדרך לקבלת התורה עמ' 2

מעיינין הפרשה

פרשת במדבר | תש"פ

תוכן עניינים

- דברי תורה לפרשת השבוע- 1
- פרקי אבות- 2
- הדרך לקבלת התורה- הרב ראובן אלבו- 2
- הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א- הפתרון לבעיות כלכליות- 3
- מעיינין הדרך היומי- 4
- הרב מיכאל לסרי שליט"א- כל העולם סובב בתוך גיגית- 4

"ולא יבואו לראות כבלע את הקודש ומתו" (ד, כ)

כידוע, חג השבועות יוצא בדרך כלל בין פרשת במדבר לפרשת נשא. ודוד המלך ע"ה נפטר בשבועות ע"י שהיה עוסק בתורה בלא להפסיק לרגע, והגיע המלאך להרגו. אך ראה שדוד דבוק בעץ החיים, שזו התורה, ואי אפשר להרגו. מה עשה המלאך? יצא לגינה והחל להזיז את העצים שבגינה, עד שדוד יצא לכיוון הגינה להוכיח את זה שמחלל שבת, ובינתיים נשברה המדרגה, ונפל ומת. ועל זה בא הפסוק לרמוז לדוד המלך על מיתתו וסיבתה, שזה שאמר הפסוק יולא יבואו לראות, לרמוז לדוד שגם אם תשמע דבר שאסור לעשותו בשבת - אל תלך ותוכיח, וכך תהיה לך חירות ממלאך המוות. ואם לאו - אזי כבלע את הקודש, שזה דוד המלך.

לכן כתוב אצלנו יולא יבואו לראות, שהטעם הוא דרגא תביר (מדרגה תישבר), לרמוז לנו שבגלל שהוא הלך לראות, המדרגה נשברה ומת. ואם נשאל למה דוד בכל זאת הלך, וכי הוא לא ידע את זה? אלא שדוד כבר נענש פעם אחת ולמד לקח. והיכן זה קרה? אמר דוד לקב"ה ילמה אומרים אלוקי אברהם, אלוקי יצחק ואלוקי יעקב, ולא אומרים אלוקי דוד?

4. אמר לו הקב"ה 'אותם ניסיתי ואותך לא ניסיתי'. אמר דוד 'בחנני ה' ונסני'. אמר לו ה' 'אתה לא תצליח'. אמר דוד 'אף על פי כן'. אמר לו הקב"ה 'בסדר, ואני מגלה לך גם שזה יהיה בעריות' (סנהדרין ק"ז). כשדוד המלך עמד מול הנסיון - ודאי שהוא יכול היה להתגבר על יצרו הרע. אלא שאמר לעצמו 'אם אתגבר - הרי אני מנצח את הקב"ה, וזו לא דרך ארץ שבשר ודם ינצח את מלכו של העולם'. ולכן עשה מה שעשה, וזה שאומר בתהלים 'והרע בעיניך עשיתי, למען תצדק בדבריך תזכה בשפטך'. והוא-הוא הנסיון של דוד. ולכן אם הוא יתגבר על היצר הרע של עריות, שהרי לבו חלל בקרבו.

גם כאן, כשדוד יכול לנצח ולא לצאת לחצר ולגינה - נזכר שאין חכמה נגד ה' יתברך, ועבירה זו עבירה, ומצווה זו מצווה. ואם הוא לא יצא להוכיח - הוא יעבור על הפסוק 'הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא'. למרות שדוד ידע שבדבר הזה הוא מסכן את נפשו ועתיד למות, אמר דוד המלך 'מוטב לי למות ולא לעבור על מצוות הוכח תוכיח'.

וכמה מוסר אנו חייבים ללמוד מדוד המלך להשתדל להוכיח כראוי בכל מאודינו, בכל נפשנו ובכל לבבנו. ואת השאר כבר הקב"ה יעשה, ויחזיר את כל עמו ישראל בתשובה, אמן. (וקראת לשבת עונג)

"שמרי משמרת הקדש" (ג, כח)

פעם אחת אמר רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, בעל ה"חפץ חיים": חוב גדול מוטל על כל לומדי התורה לדעת את מעלתם, כי הם מעמידי הדת! וכמו שאצל הלויים מצינו שנקראו בתורה בשם: "שומרי משמרת הקודש", כי עליהם היה מוטל התפקיד לשמור על כבוד משכן ה', ששם היה עומד ארון הברית שלא יטמאוהו זרים ולא יתבזה חס ושלום. כך בדורנו, תורת ה' עומדת על תלמידי החכמים שבדור והם נקראים: "שומרי משמרת הקודש" כי עליהם מוטל לשמור את ארון ברית ה', היא תורתנו הקדושה, שלא יפרצה זרים.

ואם לומד התורה ממלא את עבודתו באמונה - סיים ה"חפץ חיים" - באופן שעל ידו מתרבה כבוד תורת ה' בעולם, הוא בודאי חשוב אצל השם יתברך כמו הלויים נושאי ארון ברית ה', ואף יותר מהם! כי הם נשאו את ארון הברית על שכמם, בעת שהיה נגלה כבוד ה' לעיני הכל, והכירו כולם את כבוד תורתו והיו הלויים מתכבדים על ידי זה.

הרב ראובן אלבז שליט"א

הדרך לקבלת התורה

אבל בזמן זה, אלה הנושאים את התורה בשארית כוחם ומחבבים אותה ומוסרים נפשם לקיימה, כשאינן הכל מכירים ערכה וכבודה, ולפעמים סובלים עוד עלבון עבודה, בודאי יהיה שכרם כפול ומכופל מן השמים! (וקראת לשבת עונג)

פרקי אבות

פרק ו - משנה ב: גְדוּלָה תוֹרָה שֶׁהִיא נוֹתֵנָת חַיִּים לְעֹשֶׂיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאמַר כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם וְלִכְלֵל בְּשֵׁרוֹ מִרְפָּא, וְאוֹמַר, רַפְאוּת תְּהִי לְשִׁרְךָ וְשִׁקּוּי לְעִצְמוֹתֶיךָ, וְאוֹמַר, עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֵיהָ מְאֹשֵׁר, וְאוֹמַר, כִּי לֵוִית חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וְעֲנֻקִים לְגִרְגְרֹתֶיךָ, וְאוֹמַר, תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךָ לֵוִית חֵן עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת תִּמְגֶנֶךָ, וְאוֹמַר, כִּי בִי יִרְבּוּ יְמֶיךָ וְיִוְסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים, וְאוֹמַר, אֲרָךְ יָמִים בְּיַמֶּיךָ בְּשִׂמְחוֹתָ עִשְׂרֵי וְכַבֹּד, וְאוֹמַר כִּי אֲרָךְ יָמִים וְשְׁנוֹת חַיִּים וְשְׁלוֹם יִוְסִיפוּ לְךָ וְאוֹמַר, דְּרִכֶּיךָ דְרִכֵּי נוֹעַם וְכָל יְתוּבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם:

דרשו רבותינו (במדבר רבה א, ז) מפני מה ניתנה תורה במדבר, לומר לך שאין אדם קונה תורה עד שיעשה עצמו הפקר כמדבר.

כדי לקבל את התורה באמת ושהיא תשכון בתוכנו, ישנה רק דרך אחת – להיות מוכן להפקיר עצמו כמדבר, כל הבא ברוך הבא, דהיינו על המדבר בני אדם דורכים והולכים ועושים בו כל צורכיהם ואין הוא מגיב ומוחה, אלא כל כולו נתון לאחרים, וכך גם אדם שרוצה שתיכנס בו תורה חייב לתת את עצמו לתורה ללא הגבלות, "את המצווה הזו אני מוכן לקבל, אך את זו לא, המצווה הזו מסתברת וזאת אינה מסתברת, בזה אני יכול לעמוד ובה לא". לא, התורה הקדושה ניתנת רק לאדם שמוכן לתת את עצמו וכל כולו עבודה, ואז אדם זה יזכה לקבלה בשלימות.

כתב היעב"ץ (רבי יעקב עמדין) זצ"ל ההולך בדרכה של תורה זוכה לאושר משתי פנים, בדרך הטבע ובדרך שכל מהאל. האושר בדרך הטבע הצדיק שהרגיל את עצמו להיות שבע במעט ולא יתאוה למותרות וישמח בחלקו אם מעט ואם הרבה. אבל מי שהרגיל עצמו במותרות ומשולח אל התאוות, בבוא שנת בצורת ילבש שק ואפר. נמצא אם כן שהאדם השמח בחלקו ואין שאיפתו להשגת המותרות דבר זה עצמו אושר גדול הוא בשבילו וזהו שכרו הטבעי. שכל האל יתברך הוא כמו שכתב דוד המלך ע"ה (תהילים לו) "ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם" הצדיק וזרעו זוכים להשגחה מיוחדת ע"י עסק התורה מתוך הדחק, או אפילו העשיר שלמד את התורה מתוך טהרה של פת במלח תאכל, בסוף לימודו ישמח גם בתענוגים, כי אז לא יזיקו לו, עכ"ל.

ובעומקם של דברים נמצא שזוהי בעצם מידת הענווה, מהמדבר לומדים את מידת הענווה שהכול דורכים עליו, וכך האדם צריך להתנהג במידת הענווה, לוותר, להבליג, להעביר על המידות. אדם המוכן לקבל ביזיונות ולהרכין את הראש, הוא זה שיזכה שהתורה תשכון ותתקבל בתוכו, כיוון שעושה אדם את עצמו כמדבר שהוא מופקר לכול- תורה ניתנה לו במתנה (נדרים נה, א).

הגמרא במסכת נדרים (דף מט ע"ב): אמרה ההיא מטרוניתא לרבי יהודה מורה ורווי? כלומר הנך מורה ובעל הוראה ואתה שיכור? משום שראתהו שמח וטוב לב, אמר לה רבי יהודה באמונה, איני שותה יין כל השנה אלא בקידוש והבדלה, וכששותה אני ארבע כוסות בליל הסדר קושר אני את צדעי עד עצרת: אבל מראה פניי השמחות הוא משמחת התורה כמו שכתוב "חכמת אדם תאיר פניו". מי שזוכה להיות דבוק בתורה אין שום דבר מתענוגי העולם הזה שיכול לספק לו אושר ושמחה, כמו האושר והשמחה מהתורה עצמה. וכן בגמרא מסכת פסחים בתלמוד הירושלמי (פרק י הלכה ה) מספרת הגמרא שרבי אבהו הגיע לטבריה, ראוהו תלמידי רבי יוחנן שהוא שמח ביותר, אמרו לפני רבם רבי יוחנן, כנראה שרבי אבהו מצא מציאה יקרת ערך שהוא שמח מאד, אמר להם אולי דברי תורה הם ששימחהו? הלך רבי יוחנן לפניו ושאל אותו דברי תורה חדשים שמעת? אמר לו רבי אבהו מצאתי תוספתא ישנה שלא ראיתי מימי, ע"כ המעשה, וזו דוגמא לאשריך בעולם הזה משמחת התורה שזכה לה, מפני שאין אושר יותר גדול מלימוד התורה.

אך אדם שלא מוכן לוותר, ועומד על כל דבר ודבר עם חבריו ובביתו עם אשתו וילדיו, התורה לא תוכל לשכון בתוכו. רק אדם שמוכן לחיות בוותר ובהכנעה יזכה לקבל את התורה באמת. (משכני אחרית)

כתב הגאון רבי אליהו דסלר זצ"ל במכתב מאלוהיו (חלק ג דף 45) וז"ל: בני אדם אוהבים את אשר יהנו ממנו, וכאשר מתעסקים במה שנהנים ואוהבים לא ירגישו מלחמה והתנגדות בקרבם. הלומד תורה מאהבה - מחמת הרגשת נועם ומתיקות - יהגה בה תמיד מעצמו ולא יצטרך לעמול כדי להתרכז. שמתוך אהבתו אותה אין עוד מקום בליבו שתחול התענינות אחרת. משל למה הדבר דומה? לאדם שלא ראה את חברו האהוב עליו במשך שנים, בבואו לבקר לא הודיע מראש, ופתאום הופיע כאשר חבירו עוסק באכילה. כמוכן שאפילו לא אכל זמן מרובה בראותו את חבירו משכבר הימים יתמלא באושר ואהבה וישכח מרעבונו ומאכלו. וכל כולו יתמלא אושר מקבלת פני חבירו. וכן הוא בתורה, אוהב את התורה בכל מאודו וכל חפצו הוא להבין וללמוד את התורה עיקר אושרו וטובתו היא ההשגה בתורה.

אומר אליהו הנביא זכור לטוב בספרו תנא דבי אליהו (פרק כ): מכאן אמרו שאפילו יש לו לאדם מאה בתים ומאה כרמים ומאה שדות יניח הכל וילך לבית הכנסת ולבית המדרש ולכל מקום שמחדשים בו תורה. שבשביל דבר זה יהיה זוכה לכל מה שיחפוץ וכן היה דוד המלך ע"ה אומר "אם אתן שינה לעיני לעפעפי תנומה". ומתוך כך זכה לדברים גדולים כפי שכתוב בהמשך "מפרי בטנך אשית לכסא לך, צידה ברך אברך אביוניה אשביע לחם", וכן זכה להבלטחא מאת השם יתברך "כי בחר ה' בציון לאוהב למושב לו זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי איוותיה" (תהילים קמ"ה).

הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

הפתרון לבעיות כלכליות

בתקופה זו יש הרבה שיצאו לחופשה מכפוייה ללא תשלום [חל"ת בלע"ז]. אדם כזה מרגיש שחרב עליו עולמו, נשבר מטה לחמו, מאין יבוא עזרו. ובכן מה עושים? מה הפתרון?

הגמרא אומרת בסוף מסכת ברכות (דף ס"ג ע"א): "אמר רב הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפר כל המשתף שם שמים בצערו [שמברך על הרעה דיין האמת, אי נמי שמבקש רחמים מלפניו (רש"י)]. ובמהרש"א (שם) פירש דהיינו "על דרך מה שכתוב עמו אנכי בצרה, והיינו שמתפלל שיעשה למען שמו שהוא עמנו בצרה" [כופלין לו פרנסתו] "דהיינו שיש בידו כסף פרנסתו מצויה לו בכל עת בהרווחה לכל דבר לקנות לו" [מהרש"א] וכו'. רבי שמואל בר נחמני אמר פרנסתו מעופפת לו כציפור [היינו כצפור שעל ידי עפיפתו מזוונותיו מצויים לו בכל עת (מהרש"א)].

ונעתיק מה שכתב בזה התפארת שלמה [על התורה] פרשת בשלח: "כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו וכו', וכן הוא בכל צער ודוחק אשר מגיע לאדם, צריך לדעת כי הדבר נוגע למעלה, כמו שאמרו בגמרא (חגיגה ט"ו ע"ב) בזמן שהאדם מצטער השכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, הנה לכך שוב כשמבקש על הישועה והרווחה מתוך הדוחק, צריך לשום אל לבו לבקש העיקר על צער השכינה אשר עמו בצרה כביכול להושיע לה... ועל ידי כן באה הישועה במהרה... וזהו המשתף שם שמים בצערו - להתפלל על כבוד הבורא ברוך הוא שיתגדל במהרה, כופלין לו פרנסתו - כי על ידי כן באה אליו הברכה בכפליים מצד השכינה מקור הברכה". (מתיקות הדף היומי גיליון מס' 16)

כתב הרמב"ם זיע"א בהלכות תשובה (פרק ט הלכה א) וז"ל: הקב"ה נתן לנו תורה זו עץ חיים היא, וכל העושה כל הכתוב בה וידעו דיעה גמורה נכונה זוכה בה לחיי העולם הבא. והבטיחנו בתורה שאם נעשה אותה בשמחה ובטובת הנפש ונהגה בחכמה תמיד, שישיר ממנו כל הדברים המונעים אותנו מלעשותה כגון חולי ומלחמה ויוצא בהן. וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידנו לעשות התורה כגון שובע ושולם וריבוי כסף וזהב, כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להן, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצווה כדי שזוכה לחיי העולם הבא. עד כאן לשונו.

התנא לימדנו (בפרק ב משנה ז) קנה לו דברי תורה- קנה לו חיי העולם הבא. הגמרא בברכות (דף יז) מביאה טעם לכך שהעולם הבא נקנה דווקא ע"י תורה אומרת הגמרא: מרגלא בפומיה דרב, העולם הבא אין בו לא אכילה וללא שתיה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן, ולא קנאה ולא שינאה ולא תחרות. אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. הרמב"ם זיע"א מבאר בהלכות תשובה (פרק ח הלכה ב) מהם העטרות האלו המנויות בגמרא, וזה שאמרו עטרותיהן בראשיהן כלומר דעת שידעו שבגללה זכו לחיי העולם הבא מצויה עמהן והיא העטרה שלהן. כענין שאמר שלמה המלך ע"ה "בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו", והרי הוא אומר "ושמחת עולם על ראשים".

ואין השמחה גוף כדי שתנחם על הראש, כך העטרה שאמרו חכמים כאן היא הידיעה, ומהו זהו שאמרו נהנין מזיו השכינה? שיודעים ומשיגים מאמתת הקב"ה מה שאינם יודעים והם בגוף האפל והשפל, עכ"ל. מבואר מדברי הרמב"ם זיע"א שהדבק שמחבר בעולם הבא בין הנשמה לבין הקב"ה היא התורה הקדושה, כי רק ע"י הדבקות בתורה בעולם הזה אפשר לזכות לדבקות בבורא עולם לחיות בנועם השם ולבקר בהיכלו.

אופן אחר שמזכה את האדם בחיי העולם הבא היא החזקת התורה, כמו שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר". ללומדים בה לא כתיב אלא למחזיקים, שהם תמכין דאורייתא. הגמרא בכתובות (דף קיא ע"ב) דורשת על הפסוק: "כי טל אורות טליך וארץ רפאים תפילי". כל המשתמש באור תורה, אור תורה מחייהו, וכל שאין משתמש באור תורה אין אור תורה מחייהו. כיוון דחזייה דקמצטער אמר לו אמר לו רבי מצאתי להן תקנה מן התורה: "ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום", וכי אפשר לדבוקי בשכינה? והכתיב "כי ה' אלוקיך אש אוכלה הוא"?! אלא כל המשיא בתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטיה לתלמידי חכמים והמהנה תלמיד חכם מנכסיו מעלה בכתוב כאילו מדבק בשכינה.

איתא בתנא דבי אליהו (פרק ג) אור של תלמיד חכם וצדיק לימות בן דוד ולעולם הבא כיצד? יש שנותנים לו מאור פנים

כצאת השמש בגבורתו שעה אחת, ויש שנותנים לו כשתי שעות, ויש כשלוש שעות ויש כארבע, ויש ככל היום כולו ויש שנותנים לו מאור פני הלבנה בר"ח, ויש שנותנים לו כבחמישה לחדש ויש כבעשרה לחדש, ויש כמו כוכבים קטנים ויש כמו כוכבים גדולים וכו'. זה הכלל כל הנושא פנים אל התורה זוכה ומקבל פני השכינה. וכן כתב במדרש שוחר טוב (תהילים פרק יא) "כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחזו פנימו" אלו שבע כתות של צדיקים בגן עדן. (בני בנימין)

בדקדוק חברים (אבות ו ה)

סיפר הגי"ר יהושע שקלאר: בהיותי בחור בישיבת פוניבז' קבעתי חברותא עם הבחור רבי משה הלוי, בחור מעולה ומתמיד. הוא התנה אתי תנאי חמור - אין פעילות של יד לאחים' בשעת הסדר. בפעם הראשונה שאתה הולך על חשבון הלימוד, אנחנו מפסיקים להיות חברותא...

והנה יום אחד באמצע הסדר קרא מרן ה'חזון איש' לשלושה בחורים ואני בתוכם לבוא אליו בחיפזות: "הגיעה ליפו אוניה עם ילדים מרוקאיים - זה פיקוח נפש, לכו מיד להציל מה שאפשר".

הרב מיכאל לסרי שליט"א

כל העולם סובב בתוך גיגית

אנו נכנסים לאחד החגים החשובים ביותר בעם ישראל, חג מתן תורתנו, ושם כתוב דבר מאוד מדהים על מתן תורה.

הגיע זמן מתן תורה, זמן החתונה הגדולה שהקב"ה כביכול לוקח את עם ישראל לו לאשה, לא יאומן, ואז כפה עליהם הר כגיגית ואמר: אם אתם מקבלים את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם. מה נכנס הנושא של גיגית? קודם כל, אם אני לוקח הר ורוצה לשים אותו על עם שלם והם נמצאים למטה, ההר הוא לא גיגית, אין לו שום צורה של גיגית.

ההסבר הנפלא שנראה כעת, יתרף לנו גם את הקושיה הידועה מדוע כתוב 'שם תהא קבורתכם', לכאורה היה צריך לומר: 'פה תהיה קבורתכם', מדברים איתם כאן, לא שם. רואים דבר מדהים ביותר. עם ישראל הוא עם מאוד מאוד מיוחד, בגלל מתן תורה.

מה זה גיגית? אם אני לוקח למשל בעל חי, כופה עליו גיגית ונותן לו להסתובב: הוא הולך ימינה, רואה שאין מקום לצאת, הולך שמאלה, אין מקום לצאת, לוקח ימינה. עוד פעם שמאלה, עד שהוא מת. מה יעשה הבן שלו? גם כן ימינה-שמאלה עד שהוא מת. וכך כל הדורות, כולם נמצאים בתוך הגיגית. הקב"ה אומר לעם ישראל, אומות העולם נמצאים בתוך גיגית, כל העולם כולו נמצא בתוך גיגית, הולכים ימינה, עושים סיבובים סביב עצמם עד שזה נגמר, הם לא יכולים לצאת מהגיגית.

באחת ההרצאות שמסרתי במסגרת ישראל, אמר לי שוטר: "יש לך בדיחה על שוטר תנועה?" אמרתי לו, שוטר תנועה תפס שיכור, השיכור אמר לו: קח מאה דולר ותעזוב אותי. השיכור נוסע כמה מטרים, עוד פעם רואה שוטר, אומר לו: קח מאה דולר, תעזוב אותי. נוסע כמה מטרים, עוד שוטר.

קח מאה דולר, תעזוב אותי. הוא אומר, תגידו, אתם השוטרים התלבשתם רק עלי? רק אני נמצא בכביש? אומר לו השוטר, לא מותק שלי, אם תביא לי עוד מאה דולר אני יוציא אותך מהכיכר, אתה מסתובב בתוך הכיכר... כל העולם מסתובב בכיכר, נמצאים בתוך גיגית, אין יציאה החוצה, אין להם תכלית, אין להם מטרה, מסתובבים עד שמתים. זה גיגית.

היהודים, אמר להם הקב"ה, אם אתם לא תקבלו את התורה אתם לא תמותו, אבל תהיו כמו אומות העולם בתוך גיגית, מסתובבים ומסתובבים ללא תכלית ומטרה, וכך המשפחה וכל הילדים והדודים, כולם אותו דבר.

שם תהא קבורתכם, אתם קוברים את השם, את העתיד, את התכלית, את העולם הבא, את הנצח, שם תהיה קבורתכם.

אם אתם מקבלים את התורה – אתם מחוץ לגיגית. עם ישראל הוא מחוץ לגיגית. כל העולם כולו מסתובב סביב עצמו, סינים, יפנים, אמריקאים, כל העולם. אדם שאין לו מצוות, אם הוא יחשוב חמש דקות שהוא מסתובב סביב עצמו, הוא מיד יחזור בתשובה. אין תכלית ואין מטרה, יש סיבובים עד שהסיבובים נגמרים. אל תהיה בתוך הגיגית. אבל בשביל כך צריך לומר 'נעשה ונשמע', שני כתרס, אחד נעשה ואחד נשמע, העולם הזה הקב"ה ברא אותו ובסוף הבריאה הוא כתב מילה אחת: אשר ברא אלוקים – לעשות. כל מה שבראתי את הבריאה הזו כדי שתוכל לעשות. מה לעשות? נלמד אותך דרך התורה מה לעשות. אשריכם ישראל...

שני הבחורים שהלכו אתי עמדו תיכף למלא רצונו. אבל אני אמרתי: אני רוצה לשאול את הרב שאלה - קבעתי עם חברותא עם הבחור משה הלוי, והוא הזהיר אותי שאין פעילות! בפעילות הראשונה החברותא בטלה". מיד השיבני רבנו: "מה אתה עושה פה, רוצ' חזרה לשיבה!" (נר לשולחן שבת)

מעיון הדף היומי

אדם שהלך ברה"ר ומצא ממחטת אף בכיסו מה יעשה

אמר רבא הוציא (דיו שיכול לכתוב בזה) שתי אותיות וכתבן שהוא מהלך חייב כתיבתן זו היא הנחתן - חידש בזה בשו"ת ארץ צבי (ח"א סי' ס"א ובסי' ע"ו) דאדם ההולך ברה"ר בשבת והרגיש שיש בכיסו ממחטת אף אין לעשות כדרך בני אדם שהיא מוציאו בדרך הליכתו ולובשו כדי שלא לעשות הנחה ברה"ר, דכיון דכתבו התוס' (כאן) דהטעם דחייב בהוציא דיו וכתבן שהוא מהלך כיון דבטל הדיו אל הנייר, וא"כ ה"נ הבגד בטל לגוף כמש"כ התוס' (חולין עא:): וא"כ לבישתו זו הנחתו ברה"ר, ואין עצה אלא לחזור לאותו רה"ר שיצא הנחה כלאחר יד. משם ויניחו שם, או ליכנס לרה"ר אחר ולעשות

מבלעדי ישראל אין קיום לאומות העולם

(ע"ב) **מאן תנא ליה דחול מעליה ליה לסייד - בפסיקתא רבתי (פיסקא יהודה וישראל אות ה')** הביא בביאור קרא והיה מספר בני ישראל כחול הים, והאומות כסיד והיה העמים כמשרפות הסיד ואם אי אתה מכניס חול בסיד אינו עומד, כך אם אין ישראל קיימים אין אומות העולם יכולים לעמוד.